

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.062/2020/5/I.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Dr. Balázs Nóra ügyvéd (Helység4,) által képviselt felperes (Helység2, .) felperesnek Dr. Nagy Judit Csilla Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Nagy Judit Csilla, Helység5,) által képviselt Kft1. (Helység1,.) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése és sérelemdíj iránt indított perében a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2020. január 21. napján kelt 3. M.205/2017/53. szám alatti ítéletével szemben az alperes által 57. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 635.000 (hatszázharmincötezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az alperest az állam által előlegezett költség viselésére kötelező rendelkezést mellőzi, a feljegyzett 232.429 (kettőszázharminckettőezer-négyszázhuszonkilenc) forint állam által előlegezett költséget az állam viseli.

A feljegyzett 216.000 (kétszáztizenhatezer) forint elsőfokú, és 56.000 (ötvenhatezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú bíróság irányadó tényállásként az alábbiakat fogadta el:

[2] A felperes 2014. március 1. napjától határozatlan időre létesített munkaviszonyban állt alperessel mezőgazdasági szakértő, ellenőr munkakörben, heti munkaideje 40 óra volt. A

felperes 2015. július 20. napjától az alperes Település1-ban újonnan megnyílt laboratóriumában kezdett dolgozni. A felek között létrejött munkaszerződés módosítás szerint 2015. október 30. napjától a felperes munkaköre mezőgazdasági laboránsra, heti munkaideje 30 órára változott. Az alperesnél az ügyvezetői feladatokat Tanú4 látta el, a felperes munkáját Tanú5 laborvezető és B.M. szaktanácsadó irányították.

[3] A felperes élettársa 2015. augusztus 10. napján elhunyt, mely jelentős lelki megrázkódtatást jelentett a felperes számára. A felperes 2016. április 11. napjától keresőképtelen állományba került.

[4] Az alperes 2016. május 13. napján kelt felmondással a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. (a továbbiakban: Mt.) 66. § (2) bekezdésében foglalt, a munkáltató működésével összefüggő okra hivatkozva, 45 napos felmondási idővel megszüntette a felperes munkaviszonyát. A felperes felmondási ideje a betegsége miatti keresőképtelenségét követően kezdődött, munkaviszonya 2017. június 13. napján szűnt meg.

[5] A felperes módosított keresetében sérelemdíj címén emberi méltóságának megsértése, megalázó bánásmód miatt 500.000 forint, és egészségkárosodás miatt 200.000 forint, valamint törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Keresete indokaként arra hivatkozott, hogy Település1-i munkavégzése során a felettesek a munkavállalókat mindenben magukra hagyták, egyedüli kommunikáció részükről az elvárások megfogalmazása, utasítások kiadása és szankciók kilátásba helyezése volt. Nem fogalmaztak meg átlátható követelményrendszert, a munkavállalókat nem tanították be, és a vezetők lekezelő, együttműködést nélkülöző magatartása a munkavállalók körében általános bizonytalanságot idézett elő, hosszú távon elviselhetetlen munkahelyi légkört és folyamatos feszültséget jelentett. A felperesnél gyomoridegesség, nehezített alvás, rossz közérzet jelentkezett, és kifejezett stresszként élte meg a munkába járást. A felperes állította, hogy a vezetők nem tartották be a munkaidő beosztására és a díjazásra vonatkozó szabályokat. Mindezek hozzájárultak ahhoz, hogy a felperes 2016. április 11. napjától keresőképtelen állományba került, folyamatos gyógyszeresedésre volt szüksége.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját és összecszerűségét. Érvélése szerint nem sértette meg a felperes személyiségi jogait, így az emberi méltóságát és egészségét sem. Hivatkozott arra, hogy a felperes a tényállás vonatkozásában kizárólag általános előadásokat fogalmazott meg és állításait semmivel sem bizonyította. Vitatta, hogy a felperes által csatolt orvosi iratok alátámasztanak azt, hogy a felperes állapota és az alperesnél történt munkavégzés között ok-okozati összefüggés van.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg felperesnek sérelemdíj jogcímén 700.000 forintot és ennek 2016. április 11. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 40.580 forint feljegyzett eljárási illetéket. Az elsőfokú bíróság 72.M.70.114/2020/8.számú kiegészítő ítéletében akként rendelkezett, hogy az alperes fizessen meg 116.215 forint szakértői díjat, míg a további feljegyzett 116.214 forint szakértői díjat az állam viseli. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:52. § (1)-(3) bekezdései alkalmazásával hozta meg.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a meghallgatott tanúk közül Tanú1, Tanú2 és Tanú3 vallomásait tekintette elfogulatlanak. Tanú4, Tanú5, Tanú6 tanúk vallomását – hivatkozással arra, hogy az alperessel függőségi viszonyban állnak - „elvetette”. Az elsőfokú bíróság a felperes indítványára az általa a munkaviszonnyal összefüggésben elszenvedett egészségkárosodás alátámasztására igazságügyi orvosszakértői véleményt szerzett be. Az NSZKK Helység1/2/5-i Orvosszakértői Intézete részéről Szakértő1 igazságügyi elmeorvosszakértő szakvéleménye szerint a felperes pszichés zavara az elhúzódó alkalmazkodási zavar, elsősorban férje halálával, mint tárgyvesztéssel állhatott okozati összefüggésben, amelyből az érzelmi labilitással járó tüneteket a munkahelyi körülmények súlyosbíthatták. Pszichés állapota alapvetően természetes kórokú, azonban annak romlásához a munkaviszonyával kapcsolatos konfliktusok hozzájárultak. A szakértő szerint a pszichés állapota fennmaradásában a munkaviszonnyal összefüggő reaktív állapot elenyésző mértékű szerepet tölt be.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolás szerint a perben beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességében értékelte, amelyek közül az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény csupán az egyik bizonyíték. Emellett a perben meghallgatott tanúk, különösen Tanú1, Tanú3 és Tanú2 tanúvallomása alátámasztotta a feszült munkahelyi légkört. A tanúvallomások értékelése alapján a bíróság nem fogadta el az igazságügyi elmeorvos szakértői véleményben írt megállapítást, miszerint a felperes pszichés állapota fennmaradásában a munkaviszonnyal összefüggő reaktív állapot elenyésző mértékű szerepet játszana. Figyelemmel arra, hogy a felperes a napjának jelentős részét a munkahelyén töltötte és a gyász időszakában feltehetően az otthonában sem volt módja feltöltődni, a munkahelyi körülmények nyomatékosan szerepet játszottak a pszichés állapota fennmaradásában. Az elsőfokú bíróság a felperes sérelemdíj iránti igényét, mind az egészségkárosodás, mind a megalázó bánásmóddal összefüggésben megalapozottnak ítélte, amelynek összege a felperest ért hátrányhoz képest nem eltúlzott.

[11] Az alperes törvényes határidőn belül előterjesztett fellebbezésében a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 253. § (2) bekezdése alapján kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását akként, hogy a másodfokú bíróság utasítsa el a felperes keresetét, és kötelezze a felperest az alperes 400.000 forint+áfa ténylegesen megfizetett elsőfokú és 6,5 munkaóra alapján 130.000 forint+áfa másodfokú perköltségének megfizetésére.

[12] Az alperes szerint az elsőfokú eljárás során a felperes végig megalázó bánásmódra és egészségkárosodásra alapította a keresetét, azonban egyik esetben sem jelölte meg pontosan a jogalapot, és azt a jogszabály helyet sem, amely alapján álláspontja szerint az alperes sérelemdíj fizetésére lenne köteles, a felperes kérelme csak az összecszerűség tekintetében volt határozott.

[13] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a bizonyítékokat egyoldalúan a felperes javára értékelte. Teljes mértékben

figyelman kívül hagyott minden olyan bizonyítékot, amellyel az alperes bizonyítani tudott volna. Az elsőfokú bíróság az alperes által indítványozott tanúk közül kihallgatta Tanú4-ot, Tanú6-t és Tanú5-t, azonban ezeket a tanúvallomásokat kirekesztette a bizonyítékok köréből, mivel az elsőfokú bíróság szerint a tanúk elfogultak azáltal, hogy az alperes alkalmazottai. Az alperes álláspontja szerint az alperes által indítványozott tanúk elfogulatlanul tettek tanúvallomást. A bizonyítékok szabad mérlegelése alapján sem hozhatott volna az elsőfokú bíróság ilyen önkényes döntést.

[14] Az alperes szerint a felperes nem bizonyított olyan objektív jogsértő magatartást, ami a sérelemdíj fizetését megalapozhatná. A felperes érzékenysége - melyet magánéleti traumája okozott -, jelenthetett számára nehezebb munkahelyi légkört, ez azonban kizárólag a felperes szubjektív érzékelése volt.

[15] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta ítéletben meghatározni, hogy milyen jogszabályhely alapján történt jogsértés, amely sérelemdíj fizetését alapozná meg. Az elsőfokú bíróság a felperesi egészségkárosodásnak az állítólagos alperesi magatartással való okozati összefüggésére sem adott semmilyen indokolást.

[16] Az alperes szerint az elsőfokú bíróság ítélete abban a vonatkozásban is jogsértő, hogy figyelmen kívül hagyta a szakértői véleményt. Az elsőfokú bíróság szakkérdésben döntött, mivel a felperes egészségügyi állapota és az alperesi magatartás közötti okozati összefüggés szakkérdés. A szakértő megállapítása egyértelmű volt: „Felperes jelenlegi pszichés állapota túlnyomórészt természetes kórokú, így annak fennmaradásában az alperesi munkaviszonnyal összefüggő reaktív állapot elenyésző mértékű szerepet játszik.” Az elsőfokú bíróság nem volt jogosult szakkérdést felülírni a felperes javára elfogult tanúk (barátnőkből és munkahelyi barátból lett tanúk) vallomásai alapján.

[17] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megalapozottságát a perköltségre vonatkozó része tekintetében is vitatta. Álláspontja szerint megalapozatlanul állapította meg a perköltségviselés indokolása során az elsőfokú bíróság, hogy a pernyertesség és a pervesztesség aránya között nincs számottevő különbség. Ezzel összefüggésben arra hivatkozott, a felperes azért állt el 2.256.859 forint pertárgyértékű jogellenes felmondással kapcsolatban érvényesíteni kívánt kárigényétől, mert az alperes beadványában foglaltak alapján ismerte fel, hogy e keresetét elkésztetten terjesztette elő, a sérelemdíjjal kapcsolatos kereseti kérelem tekintetében pedig két évvel a keresetindítást követően, az utolsó tárgyaláson szállította le igényét az összecszerűség tekintetében. Az alperes a perre nem adott okot, a felperes az alperest hosszas és indokolatlan pereskedésre kényszerítette, amivel az alperesnek szükségtelen, ügyvédi munkadíjból álló perköltséget okozott. Az elsőfokú perköltség tekintetében hivatkozott arra is, hogy az ügyvédi megbízási szerződés alapján 20.000 forint+áfa/óra alap elszámolással 20 munkaóra került alperes által megfizetésre.

[18] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[19] Az alperes fellebbezése alapos.

[20] A másodfokú bíróság a bizonyítékokat az elsőfokú bíróságtól eltérően értékelte. Az elsőfokú bíróság az rPp. 206. §-át nem megfelelően alkalmazta a tanúvallomások tekintetében azzal, hogy a tanúvallomások egy részét kirekesztette, a szakértői véleményt pedig iratellenesen értelmezte.

[21] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az alperes által indítványozott tanúk vallomásait, arra való hivatkozással, hogy a tanúk felperesi munkavállalók, ezért elfogultak. A következőes bírói gyakorlat szerint (Kúria Mfv.I.10.251/1999/2., Kúria Mfv.I.10.014/2009/3., Kúria Mfv.III.10.584/2017/3.) önmagában az, hogy a munkaügyi perben meghallgatott tanú a munkáltató alkalmazásában áll, vagy részére más jogviszonyban munkát végez, elfogultságot nem jelent. Az elsőfokú bíróság figyelmeztette a tanúkat a hamis tanúzás törvényi következményeire, és a tanúk úgy nyilatkoztak, hogy elfogulatlanul tudnak tanúvallomást tenni. Az elsőfokú eljárás során a tárgyalási jegyzőkönyvekből kitűnően az elfogultságot illetően semmilyen körülmény nem merült fel. Mindezek miatt a másodfokú bíróság álláspontja szerint azok a tanúvallomások, amelyeket az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott, nem voltak kirekeszthetőek az értékelés körébe vonandó bizonyítékok közül.

[22] A másodfokú bíróság valamennyi bizonyítékot, az összes tanú vallomását és az orvos szakértői véleményt is teljes egészében értékelte, és ezek egybevetése alapján foglalt állást a tényállás tekintetében.

[23] A tanúvallomások alapján az volt megállapítható, hogy az alperes egy új labort nyitott meg, ahol más munkavállalókkal együtt a felperest is foglalkoztatta. Az új laborban változott a technológia, és ez új elvárásokat támasztott a felperessel szemben is. A labor megnyitását követően, kezdetben a megrendelések hiánya mutatkozott, ezután a megrendelések ingadozó mennyiségben érkeztek a laborba. Ezek a körülmények feszült munkahelyi légkört teremtettek a laborban. Nem volt megállapítható a perbeli bizonyítékok alapján, hogy a közvetlen munkahelyi vezető és a munkáltatói jogkör gyakorlója olyan magatartást tanúsított a felperessel szemben, ami megalázó volt, vagy egészségkárosító következményekkel járt volna. A felperes nem jelölt meg ezzel kapcsolatban konkrét munkáltatói magatartást; a tanúk vallomásai alapján sem volt ilyen konkrét magatartás megállapítható. Tanú1 tanúvallomása során általánosságban fogalmazott meg tényállításokat, melyben nem említett olyan konkrét esetet, amelyre alapítottnan jogsértés állapítható meg. Tanú2 tanú, aki a felperes szomszédja, tanúvallomásában a felperes előadásaira hivatkozott. A másodfokú bíróság megállapította, hogy semmilyen konkrét alperesi magatartás, megalázó közlés, bánásmód, vagy olyan alperesi intézkedés nem nyert bizonyítást, amivel összefüggésben a felperes egészségi károsodása megállapítható lett volna.

[24] A másodfokú bíróság az orvos szakértői vélemény értékelésével kapcsolatban megállapította, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen és szelektív módon értelmezte az orvos szakértői véleményben foglaltakat, ezért attól eltérő álláspontra helyezkedett. A perben

beszerzett igazságügyi orvos szakértői véleményt és a háziiorvosi dokumentációt egybevetve, továbbá azt a körülményt figyelembe véve, hogy a felperes keresőképtelensége miatt több mint egy éven keresztül nem végzett munkát az alperesnél, ennek ellenére felperes pszichés állapotában nem volt tapasztalható számottevő javulás, közvetett módon azt támasztja alá, hogy a felperes egészségkárosodása nem a munkavégzés körülményei miatt alakult ki. A másodfokú bíróság utal az orvos szakértői vélemény megállapítására, mely szerint a felperes pszichés állapotromlása túlnyomó részt természetes korokúnak tekinthető. Az alkalmazkodási zavar, mint pszichés megbetegedés háttérében élettársának elvesztése áll. A felperes egészségkárosodása és az általa az alperesnél megélt élmények között ok-okozati összefüggés nem állapítható meg.

[25] A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a feszült munkahelyi légkör és a felperes egészségkárosodása közötti ok-okozati összefüggést a felperes nem bizonyította. Önmagában a feszült munkahelyi légkör nem alapoz meg sérelemdíj iránti igényt a Ptk. 2:52. § alapján.

[26] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az rPp. 253. § (2) bekezdésének második fordulata alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett rész tekintetében egészében megváltoztatta.

[27] A másodfokú bíróság a rPp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a felperest az alperes ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú perköltsége viselésére. Az elsőfokú perköltség összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján, az alperes kérelmével egyezően, az általa becsatolt elszámolásban foglalt összegben, bruttó 508.000 forintban állapította meg a másodfokú bíróság.

[28] A másodfokú bíróság a másodfokú eljárásban az alperes által felszámítani kért 6,5 munkaóra alapján számított bruttó 165.100 forint perköltséget eltúlzottnak ítélte, ezért az ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdés alapján 100.000 forint+áfában állapította meg és ennek megfizetésére kötelezte a felperest.

[29] A másodfokú bíróság a rPp. 78. § (1) bekezdés alapján rendelkezett az eljárási illeték viseléséről, melynek összegét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdés a) pontja figyelembevételével az elsőfokú eljárásban 3.609.689 forint, míg a másodfokú eljárásban 700.000 forint pertárgyérték alapján állapította meg. Figyelemmel arra, hogy a pervesztes felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, a fellebbezési eljárás illetékét az állam viseli.

[30] A másodfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezés körében bírálta el érdemben az alperes kiegészítő ítélet ellen előterjesztett fellebbezését. A kiegészített ítélet így egységesen került felülbírálatra. Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az ítéletet megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította, az alperes nem kötelezhető az állam által előlegezett szakértői díj viselésére. A felperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel az állam által előlegezett költséget az állam viseli.

[31] Az rPp. 231. § (1) bekezdése szerint az ítélettel szemben nincs helye fellebbezésnek.

Győr, 2021. március 2.

Dr.Bartus Erika s.k.
Dr.Ferenczy Tamás s.k.
a tanács elnöke
bíró

Dr.Mózsa Gábor s.k.
előadó bíró